

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธของวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี” เป็นการศึกษาได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้ต่อไป

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธของวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี" เป็นการศึกษาแบบผสม (Mixed Method Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑) ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนที่มาท่องเที่ยววัดป่าเลไลยก์วรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

๒) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประชาชนที่มาท่องเที่ยววัดป่าเลไลยก์วรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๔๐๐ คน ที่เลือกวิจัย ใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ด้วยวิธีการประมาณเมื่อไม่ทราบจำนวนประชากรโดยใช้วิธีการกลุ่แคนส์

ข) เชิงคุณภาพ

การวิจัยเรื่อง "การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธของวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี" ผู้วิจัยกำหนดเลือกผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informant) ซึ่งมีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นสาระสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

๑. พระเทพสุวรรณโมลี (สัจจ สิรินนโท)	เจ้าอาวาสวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร เจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี
๒. พระศรีปริยัติโกศล (ปรีชา มหาปญโญ)	รองเจ้าอาวาสวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร รองเจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี
๓. พระครูศรีอรรถศาสตร์ (อรรถ มหาตโณ)	ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร
๔. นายสนธยา เสนเอี่ยม	ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดสุพรรณบุรี
๕. นายประยูร โอสีธิกุล	ผู้อำนวยการวัฒนธรรม จังหวัดสุพรรณบุรี
๖. นายบุญชู จันทรสุวรรณ	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี
๗. นายสุตยอด คำดี	ไวยาวัจกรวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ก) แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยมีวิธีการสร้างแบบสอบถามและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

๑) การสร้างแบบสอบถาม

๑.๑) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ แล้วนำมาเป็นกรอบปัจจัยให้ครอบคลุมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

๑.๒) สร้างแบบสอบถามตามกรอบปัจจัยที่กำหนดไว้ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนครั้งในการมาท่องเที่ยววัด

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธของวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธทั้ง ๔ ด้าน ประกอบด้วย

๑. ด้านการพัฒนาศาสนสถาน
๒. ด้านการพัฒนาศาสนบุคคลหรือบุคลากรในวัด
๓. ด้านการพัฒนากิจกรรมภายในวัด
๔. ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธของวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี และข้อเสนอแนะในการบริหารงานซึ่งเป็นแบบสอบถามคำถามปลายเปิด (open-ended questions) หมายถึง คำถามที่ผู้ตอบ ตอบได้อย่างอิสระ ไม่กำหนดคำตอบตายตัว คือเปิดโอกาสให้ผู้ถูกถามได้อธิบายหรือพูดถึงแนวความคิดของตนเองได้อย่าง

อิสระ แบ่งออกเป็น ๔ ด้านดังนี้ คือ ๑. ด้านการพัฒนาศาสนสถาน ๒. ด้านการพัฒนาศาสนบุคคล หรือบุคลากรในวัด ๓. ด้านการพัฒนากิจกรรมภายในวัด ๔. ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

แบบสอบถามในตอนี่ ๒ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้^๑

การให้คะแนนข้อคำถาม

มีความคิดเห็นในการพัฒนามากที่สุด ให้	๕ คะแนน
มีความคิดเห็นในการพัฒนามาก ให้	๔ คะแนน
มีความคิดเห็นในการพัฒนาปานกลาง ให้	๓ คะแนน
มีความคิดเห็นในการพัฒนาน้อย ให้	๒ คะแนน
มีความคิดเห็นในการพัฒนาน้อยที่สุด ให้	๑ คะแนน

๒) การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

๒. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมจำนวน ๕ ท่านประกอบด้วย

- ๑) พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, รศ. อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ๒) ดร.พิเชฐ ทังโต
อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ๓) ดร.ยุทธนา ปราณีต
อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ๔) ดร.บุษกร วัฒนบุตร
อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ๕) ผศ. ประสิทธิ์ ทองอุ่น
อาจารย์ประจำหน่วยวิทยบริการวัดไร่ขิง
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

^๑ชุตีระ ระบอบ และคณะ, **ระเบียบวิธีวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๒), หน้า ๑๐๘.

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถามตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Item – Objective Congruence Index : IOC) โดยได้ค่า IOC ตั้งแต่ ๐.๕ ขึ้นไปทุกข้อ

๓. หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) ได้แก่ ครูในอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน ๓๐ รูปเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)^๒ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๗๙๙

๔. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

ข. เชิงคุณภาพ

ข) แบบสัมภาษณ์

การวิจัยเรื่อง "การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธของวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี" ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

๑. แนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ
๒. การพัฒนาศาสนสถาน
๓. การพัฒนาศาสนบุคคลหรือบุคลากรในวัด
๔. การพัฒนากิจกรรมภายในวัด
๕. การพัฒนาสิ่งแวดล้อม

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

๑. ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากประชาชน ที่มาท่องเที่ยวป่าเลไลยก์วรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
๒. นำแบบสอบถามจำนวน ๓๐ ฉบับลงพื้นที่ ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และได้เก็บแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง
๓. การแจกแบบสอบถามให้กับผู้ตอบแบบสอบถามได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด ๔๐๐ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของแบบสอบถามทั้งหมด ๔๐๐ ชุด
๔. ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) และทำการบันทึกข้อมูลโดยการจดบันทึก และการบันทึกเทป

^๒สินพันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัททุนพัลลิกซ์จำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๑๙๑.

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด นำข้อมูลไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

๑. ข้อมูลส่วนบุคคลวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชน ในเรื่อง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธของวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation)

๓. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มาท่องเที่ยวเชิงวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนครั้งในการมาท่องเที่ยววัด วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) สำหรับตัวแปรที่มี ๓ ค่าขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างหลายคู่ โดยวิธีหาค่าความแตกต่างน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

๔. ข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด นำเสนอข้อมูลโดยเขียนเป็นความเรียงประกอบตาราง

๕. เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย เกณฑ์ที่ใช้แปลผลข้อคำถามที่ได้จากการประเมินผล มีดังนี้^๓

ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
๔.๕๐ – ๕.๐๐	มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาอยู่ในระดับ มากที่สุด
๓.๕๐ – ๔.๔๙	มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาอยู่ในระดับ มาก
๒.๕๐ – ๓.๔๙	มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาอยู่ในระดับ ปานกลาง
๑.๕๐ – ๒.๔๙	มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาอยู่ในระดับ น้อย
๑.๐๐ – ๑.๔๙	มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

๖. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามสาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาประกอบบริบท (Context Content Analysis Technique)

^๓ชูศรี วงศ์รัตน์, เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : เทพเนรมิต, ๒๕๔๑), หน้า ๗๕.